

**ZASTOSOWANIE SYSTEMÓW CMS
W TWORZENIU PRZESTRZENI
INFORMACYJNO-EDUKACYJNEJ
W INTERNECIE**

Uniwersytet Śląski

**ZASTOSOWANIE SYSTEMÓW CMS
W TWORZENIU PRZESTRZENI
INFORMACYJNO-EDUKACYJNEJ
W INTERNECIE**

Redakcja

Sebastian Stach

Eugenia Smyrnova-Trybulska

Autorzy

Sebastian Stach

Bartłomiej Fuklin

Dawid Staniek

Katowice 2012

Recenzenci

Prof. dr hab. inż. Mikołaj Karpiński
Prof. dr hab. inż. Franciszek Seredyński

Redakcja i korekta: Katarzyna Solecka

Projekt okładki: Ireneusz Olsza

© Copyright by University of Silesia in Katowice, Poland, 2012

ISBN: 978-83-60071-55-7

Wydawca:

Studio-Noa

www.studio-noa.pl

*dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji*

Spis treści

Część I. JOOMLA!	11
Rozdział 1. Informacje wstępne	12
Rozdział 2. Środowisko pracy	13
2.1. Serwer XAMPP	13
2.2. Pobranie serwera XAMPP	13
2.3. Konfiguracja serwera XAMPP	14
2.3.1. Uruchamianie i zamykanie serwera.....	14
2.3.2. Wersja językowa.....	15
2.3.3. Bezpieczeństwo	15
2.3.4. Baza danych.....	17
2.4. Pobranie CMS-a Joomla! oraz jego spolszczenie.....	18
2.5. Instalacja CMS-a Joomla!	19
Rozdział 3. Zaplecze Joomla!.....	21
3.1. Wygląd głównego okna	21
Rozdział 4. Ogólny opis głównego menu zaplecza	23
Rozdział 5. Podstawowe operacje w systemach CMS	27
5.1. Opis procesu instalacji.....	27
5.2. Konfiguracja globalna witryny.....	30
5.2.1. Pierwsza zakładka – Witryna	31
5.2.2. Druga zakładka – System	34
5.2.3. Trzecia zakładka – Serwer	38
5.3. Wstawianie artykułów	41
5.4. Sekcje, kategorie, artykuły	47
5.5. Podpinanie wybranego artykułu do menu głównego	55
5.6. Podpinanie sekcji artykułów do menu głównego	58
5.7. Podpinanie kategorii artykułów do menu głównego	63
5.8. Wykorzystanie HTML w artykułach.....	65
5.9. Zmiana nazwy głównego konta.....	65
5.10. Menu Kontakty.....	68
5.11. Tworzenie nowych użytkowników i nadawanie im uprawnień....	75
5.12. Szablon	77
5.12.1. Elementy składowe szablonu	77

5.12.2. Ustawianie nowego szablonu	78
5.12.3. Zmiana wyglądu ustawionego szablonu	80
5.12.4. Kilka stron z gotowymi szablonami.....	84
Rozdział 6. Dodatki zwiększające funkcjonalność CMS-a.....	85
6.1. Instalacja pluginu do poprawnego tworzenia aliasów	85
6.2. Uruchamianie dodatkowych modułów	88
6.3. Dodawanie modułu migawki do wyświetlania cytatów	92
6.4. Dodawanie sondy.....	97
6.5. Komponent Phoca Guest Book.....	99
6.6. Komponent Phoca Gallery.....	101
6.7. Ukrywanie panelu administracyjnego	104
6.8. Adresy stron internetowych z rozszerzeniami	105
Rozdział 7. Inne operacje na CMS-ie	107
7.1. Aktualizacja Joomla!	107
7.2. Kopia bazy danych.....	108
7.3. Kopia plików serwisu	110
Rozdział 8. Kilka porad	111
Część II. DRUPAL	116
Rozdział 9. Wstęp.....	117
9.1. Podstawowe informacje o systemie CMS Drupal.....	117
9.2. Wymagania systemowe	118
9.3. Witryna producenta	118
9.4. Pobranie źródła CMS Drupal i spolszczenia.....	120
Rozdział 10. Przygotowanie do instalacji systemu	121
10.1. Instalacja oprogramowania WAMP.....	121
10.2. Wybór serwera instalacji.....	123
10.2.1. Instalacja przy użyciu serwera WAMP	124
10.2.2. Instalacja na serwerze sieciowym.....	124
Rozdział 11. Instalujemy CMS Drupal.....	126
11.1. Tłumaczenie interfejsu	128
11.2. Wygląd strony głównej.....	131
11.3. Pierwsze logowanie.....	132
11.4. Menu administracyjne	133
11.5. Konfiguracja witryny	136

Rozdział 12. Dodajemy podstawową zawartość	138
12.1. Dodawanie strony	138
12.2. Dodawanie artykułu	140
12.3. Tworzymy formularz kontaktowy	141
12.4. Tworzymy forum	143
12.5. Uruchamiamy ankietę	144
Rozdział 13. Tworzenie nowych rodzajów zawartości	146
13.1. Bloki i menu	147
13.1.1. Tworzenie i edycja własnego menu	150
13.2. Zmiana wyglądu strony	152
13.2.1. Pobieranie i instalacja nowego motywu	153
13.2.2. Konfiguracja szablonów	154
13.3. Zarządzanie użytkownikami	155
13.3.1. Dodawanie i usuwanie kont użytkowników	157
13.3.2. Uprawnienia	158
Rozdział 14. Instalacja modułów dodatkowych	161
14.1. Moduł edytora tekstu CKEditor	162
14.2. Dodajemy film z serwisu YouTube do zawartości	164
14.3. Moduł Webform – formularz interaktywny	167
14.4. Tworzymy prosty czat – moduł Chatroom	170
14.5. Views – tworzymy widoki	171
14.6. Tworzymy prostą galerię zdjęć	176
14.7. Inne ciekawe moduły	178
Rozdział 15. Portale edukacyjne	180
15.1. Krótki przegląd istniejących portali edukacyjnych	180
15.2. Przykład budowy witryny edukacyjnej	182
15.2.1. Organizacja witryny	182
15.2.2. Uprawnienia i role w portalu	187
15.2.3. Wyświetlanie zawartości w portalu	189
Rozdział 16. Przegląd alternatywnych systemów CMS	191
Część III. BIBLIOGRAFIA	196

Przedmowa

Celem tego przewodnika jest przybliżenie Państwu możliwości wykorzystania systemów zarządzania treścią CMS (Content Management System, system zarządzania treścią) Joomla! oraz Drupal w tworzeniu przestrzeni edukacyjnej w Internecie.

Postaramy się wykazać, że możliwości dostosowania systemu do wymagań edukacyjnych są olbrzymie, lecz wbrew pozorom, nie wymagają posiadania rozbudowanej wiedzy informatycznej. Co za tym idzie, każdy nauczyciel przy odrobinie poświęconego czasu może sprostać wymaganiom nowoczesności.

Mamy nadzieję, że przedstawiony materiał pomoże Państwu w stworzeniu własnej witryny tematycznej, również edukacyjnej. Tworząc niniejszą publikację, staraliśmy się możliwie dokładnie i w przystępny dla początkującego użytkownika sposób wyjaśnić wszystkie zawiłości tych systemów.

Po zaznajomieniu się z materiałem zawartym w przewodniku, nauczyciel chcący wyjść naprzeciw oczekiwaniom swoich uczniów, może bez przeszkód utworzyć swoją stronę domową i rozpocząć publikowanie materiałów w Internecie. Szerokie spektrum zastosowań, jakie oferują systemy CMS, pozwoli na tworzenie witryn tematycznych, bardzo rozbudowanych.

Z możliwości systemów CMS Joomla! i Drupal mogą korzystać placówki oświatowe różnych szczebli: od przedszkola, promującego ofertę edukacyjną, chcącego pochwalić się osiągnięciami dzieci, poprzez szkołę, która przy pomocy swojej strony internetowej zawiadomi rodzica o zbliżającym się zebraniu lub też zapewni dostęp rodziców do osobistego profilu ucznia z jego aktualnymi ocenami, aż po uczelnie wyższe, pozwalając na opracowanie unifikowanych po strukturze jednocześnie rozmaitych pod względem treści i przy tym kompatybilnych witryn wydziałowych.

Specyficznym rodzajem witryny, mogącym powstać przy wykorzystaniu systemów CMS, są portale edukacyjne. Użytkownik odwiedzający portal edukacyjny zyskuje możliwość prostego i szybkiego dotarcia do materiałów naukowych z interesującej go dziedziny wiedzy. Ponadto informacje znajdujące się na takiej stronie są sprawdzone i wiarygodne.

Warto pamiętać, że portal edukacyjny to niekoniecznie tylko materiały przeznaczone dla ucznia. Przy pomocy jednej strony możemy stworzyć platformę także dla nauczycieli, którzy zyskują możliwość wymiany doświadczeń i pomysłów, wzajemnej pomocy w organizowaniu zajęć czy też możliwość tworzenia i zarządzania grupami swoich uczniów, studentów.

Dodatkowym atutem książki są pytania do samokontroli oraz zadania do samodzielnego wykonania, które zapewnią zwrotne łącze i pozwolą czytelnikowi sprawdzić swoją wiedzę oraz wykonać praktyczne zadania po przeczytaniu poszczególnych rozdziałów.

Autorzy